

Amandus

doorschienen van Gods licht

Allerheiligen 2008

🎵 INTREDELIED

BB 315 (in D zie achteraan)

Hoe zouden wij geloven, Heer,
als Gij niet wordt gehoord
bij monde van verkondigers
van uw verlossend woord?

Hoe zouden zij verkondigen,
als niet uw Zoon hen zond,
als niet uw Geest bekrachtigde,
de woorden uit hun mond?

Wij hebben door uw predikers
vernomen van uw naam,
die ons met hoop en goede moed
het leven door doet gaan.

*Als brandend, zon-doorschienen glas,
zijn deze heiligen,
zij gaan ons voor, als hemels vuur,
als Jouw rechtvaardigen.*

WELKOM, KRUISTEKEN EN NEVENDIENST

Pr.

INLEIDING

Le. 1 Allerheiligen.
Het feest van alle heiligen.

Vandaag vieren we dus het feest van alle mannen en vrouwen
die ons op een heilvolle manier zijn voorgedaan in het geloof.

Le. 2 Vaak zijn ze afgebeeld op de glasramen van onze kerken,
of ze hangen thuis, als kleine kunstwerkjes voor ons raam.
Zoals hier vooraan in de kerk: Don Bosco; Maria en Franciscus.

Le. 1 Ze geven kleur en licht aan ons leven,
maar ze doen dat niet uit eigen naam!
Door hun hele wezen schijnt het licht van God,
zoals de zon door de glasramen kan schijnen.
Het is die helderheid die hen tot kleurrijke figuren maakt,
ook vandaag nog,
voorgangers die ons uitnodigen en uitdagen
om zelf ook transparant te worden.
Niet voorzichtig dus, maar doorzichtig...

- Le. 2 Allemaal hebben ze een innerlijke kracht ontdekt,
een goddelijk licht dat al het dagdagelijkse overtreft.
En in die zin zijn het straffe gasten en straffe madammen,
die hun tijdgenoten vaak ongewild hebben verblind.
- Le. 1 Op die manier
zijn we naar de patroonheilige van onze eigen kerk gaan kijken.
Wie was die **Sint Amandus** eigenlijk ?
"Apostel van Vlaanderen", wordt hij genoemd.
Maar waar heeft hij die titel verdiend ?
- Le. 2 Eén ding is zeker:
sinds jaar en dag wordt hij al in Erembodegem erkend
als een God-doorschenen mens.
En toen hij hier voorbijkwam en verbleef
heeft hij een onuitwisbare indruk nagelaten.
- Le. 1 Zijn woorden werden een bron van leven,
levend water waaruit we tot op vandaag mogen putten.
Woorden en water dat ons geneest van onze blindheid,
Woorden en water dat de natuur wil genezen en herstellen.
- Le. 2 We hebben zijn beeld bij ons gebracht vandaag,
een oud en versleten beeld,
voormiddeleeuws en primitief gehouwen
maar ook een zeer waardevol beeld.
In deze viering willen doorheen de vergane buitenkant,
vooral op zoek gaan naar het eeuwige licht
dat vanuit zijn binnenste schijnt,
naar de Blijde Boodschap die Amandus in onze streek heeft gebracht.
- Le. 1 Zoals we daarstraks hebben gezongen:
"Hij is als brandend, zon-doorschenen glas: een heilige!
Hij gaat ons voor, als hemels vuur, als Gods rechtvaardige!"

SCHULDBELIJDENIS

- Pr. We hebben heiligen als Amandus nodig,
zoals we een zaklamp nodig hebben in een donker bos...
Ze zijn een lichtend voorbeeld
dat ons inzicht kan geven in de chaos van ons eigen leven.
Daarom bidden wij om hun hulp en hun ontferming:
- Le. 1 Ons hart is vaak koud en kil
en hunkert naar Jouw warme licht,
maar het valt ons toch zo moeilijk
om zelf aandacht en tijd te hebben
om zelf licht te zijn voor de "gekwetste" mens in onze omgeving.
Toch blijven wij zingen en vertrouwen op Jouw barmhartigheid, God.

Le. 1 Wij zijn zo druk bezig met het realiseren van onze dromen
en maken zo weinig tijd vrij om terug naar de 'Bron' te gaan,
om ons te inspireren en tot gebed te komen.
Toch blijven wij zingen en vertrouwen op Jouw barmhartigheid, God.

Van uw barmhartigheid en uw trouw zal ik altijd zingen, Heer.

♫ **GLORIA: LOOFT DE HEER ONZE GOD!**

Pr. Moge die barmhartigheid en trouw altijd bij ons blijven.
Moge God onze misstappen, en fouten vergeven,
en ons brengen bij de Heiligen, in het eeuwig leven. Amen.

Bénissez le seigneur / Looft de Heer onze God

OPENINGSGEBED

Pr. Laten we samen bidden:

Al. Goede Vader,
wij willen ons graag voegen in het koor van de heiligen voor Jouw troon,
wij willen graag ook zelf Jouw licht, Jouw Woord ontdekken in onszelf,
en het verspreiden en verkondigen als een ongekende vreugde,
als Jouw Blijde Boodschap.
Op dit feest van Alle-heiligen willen Jou daarom danken,
om zovelen die ons zijn voorgedaan als een lichtend voorbeeld.
Blijf ons, door hun kleurrijke leven heen, inspireren en uitdagen
zo blijven wij zoekend op weg naar Jouw beloofde Land,
de zevende dag van de schepping,
waarin mensen leven naar Jouw Beeld en gelijkenis.

LEZING

Pr. De lezing is vandaag het levensverhaal van de heilige Amandus.
Eigenlijk ooit gewoon een mens van vlees en bloed,
met gaven en fouten,
zoekend naar geloof, naar gerechtigheid en vrede.

Als bij een brandglasraam schijnt Gods licht
door veel van wat hij probeert te doen.
Maar het is een moeilijke tijd waarin hij leeft, die 7de eeuw.
De tijd van de Franken in onze streken,
en dezelfde periode waarin Mohammed zijn Koran schrijft in Saoedi-Arabië.

We bekijken ondertussen de miniaturen die gemaakt werden
voor de 'Vita Amandi',
een biografie die enkele tientallen jaren na Amandus' dood
door een Franse priester werd geschreven.

We zien hier vooraan trouwens meteen al in een illustratie uit dat boek hoe Amandus na zijn dood werd ontvangen in de gemeenschap van Alle Heiligen !

- Le. 1 Maar eerst terug naar zijn geboorte.
Aan het eind van de zesde eeuw werd Amandus geboren nabij Nantes in een gezin van vrij mensen.
Wellicht waren zijn ouders, Serenus en Amantia, van de adellijke stand want tot zijn 7 jaar werd hij thuis opgevoed met het evangelie en leerde hij er lezen en schrijven.
- Le. 2 Maar dan vertrekt hij naar het eiland Yeu waar hij gaat studeren aan de abdijschool.
- Le. 1 Wellicht is het op dit eiland dat zich het wonderbaarlijke verhaal afspeelt waarbij een heel giftige slang hem had bedreigd.
Maar hij kan de slang in haar hol teruggedrijven door het maken van een kruisteken...
Deze slang (of draak) zie je trouwens vaak terugkeren wanneer men Amandus later afbeeldt.
Ook op onze kerk dus.
- Le. 2 Na deze opleiding in de abdijschool wil hij niet meer naar huis terugkeren.
Maar hij was een man van aanzien wellicht voorbestemd tot dienst in de administratie van het rijk.
Zijn vader had plannen voor hem en wanneer hij weigert terug mee naar huis te gaan dreigt hij hem te onterven.
Maar Amandus zet door en voor het eerst zien we hem als doorzetter, als iemand die zijn roeping en zijn dromen volgt.
- Le. 1 In Tours begint zijn spirituele zoektocht.
Het kloosterleven daagt hem uit om een innerlijke kracht te vinden een kracht die hem later zoveel troost en sterkte zal geven bij mislukkingen, vervolgingen en tegenslagen.
- Le. 2 En in Bourges gaat hij nog een stap verder.
Hij leeft 15 jaar lang als kluizenaar dicht bij de kathedraal.
Vijftien jaar lang!
Sommigen beweren zelfs dat hij zich er liet inmitselen.
Hoe het ook mag geweest zijn, hij zoekt er hardnekkig naar het innerlijke, Goddelijke licht, Hoe kan hij Christus het beste volgen en beminnen???
Hij kiest voor een hoog ideaal en een keihard bestaan.

- Le. 1 Maar de twijfel blijft,
en als zijn geestelijk raadsman sterft,
- hij is dan al 35-40 jaar -
weet hij niet meer hoe het verder moet.
Hij weet niet meer wie hij kan vertrouwen...
en dus vertrekt hij op bedevaart... naar Rome.
Zijn eerste échte reis !
Hij kent de wereld eigenlijk niet,
hij heeft tot nog toe een heel beschermd leven geleefd
in de schoot van zijn familie en de beslotenheid van het klooster.
Maar nu wil hij inspiratie vinden bij de eerste en belangrijkste apostel,
bij Petrus in Rome.
- Le. 2 Daarom wil hij de nacht doorbrengen in de crypte
bij het graf van Petrus.
Maar de bewakers van de basiliek ontdekken hem
en zetten hem aan de deur.
Hij brengt zijn nacht buiten door
en daar verschijnt Sint-Pieter hem.
Dit visioen is het fundament van zijn zending
het wordt hem duidelijk dat hij moet zorgen
voor de evangelisatie van het noorden van Gallië...
De apostel van Vlaanderen is geboren.
- Le. 1 Het wordt een moeilijke opdracht
want niemand zat op zijn bekeringsijver te wachten.
In Gent, dat toen nog niet eens een stad was,
waren er volop afgodendiensten.
- Le. 2 Zelfs de vrouwen bleven hardnekkig weigeren
om hun kinderen te laten dopen
en duwden Amandus de Schelde in...
Een verhaal dat we in onze streek ook terugvinden
over de Wellenaren die Amandus in de Dender joegen.
- Le. 1 Een mooie passage in het leven van Amandus
vertelt over de slavenmarkt in Gent
waar hij (wellicht Engelse) slaven ging vrijkopen.
Hij brak hun ketenen en gaf hen zo de vrijheid.
Het is deze gebroken ketting
die we ook aan de voet van onze Amandus herkennen.
Met zijn staf doodt hij dus niet allen de slang,
teken van het heidendom en ketterijen.
Maar hij breekt ook de schakels van de slavernij.
Geen wonder dat wij hier zo graag spirituals zingen
in deze Sint Amanduskerk !

- Le. 2 En er is meer!
Onze Amandus is ook een voorvechter in de strijd tegen de doodstraf.
Hij zou immers in Gent een ter dood veroordeelde dief
verdedigd hebben voor de gouvgraaf, maar tevergeefs
Hij zou hem dan na de executie van de galg genomen hebben
en een ganse nacht bij het dode lichaam gewaakt en gebeden hebben.
En u raadt het al, de volgende dag kwam de man weer tot leven.
- Le. 1 Of dit de reden is dat de Gentenaren zich uiteindelijk toch bekeren
en er de fundamente van de Sint Pieters- en Sint Baafskerk
gelegd werden, weten we natuurlijk niet.
- Le. 2 In elk geval worden nog veel wonderen aan Amandus toegedicht.
Duiveluitdrijvingen bijvoorbeeld.
Maar in Erembodegem
kennen wij vooral de genezing van de blinde natuurlijk.
Met het water waarin hij zijn handen had gewassen
kon een blinde genezen worden.
Zo wordt ook van onze bron aan de St Amanduskapel vertelt
dat het water kan genezen van oogziektes
als je negen dagen lang het water op je ogen doet.
Amandus zou met zijn eigen handen water genomen hebben
aan deze bron langs de Dender.
De bron ligt nu op privé terrein naast de kapel
maar is sinds enkele jaren, samen met de kapel, geklasseerd.
- Le. 1 Tot slot ook nog kort iets over de moeilijke verhouding
van Amandus met de machthebbers van zijn tijd.
Zonder hun bescherming en hun geld kon hij niks beginnen.
Maar moest hij hen dan ook naar de mond praten?
Amandus koos voor de waarheid en het recht,
en dus voor de confrontatie.
Hij durfde koning Dagobert terechtwijzen over zijn vele vrouwen
en buitenechtelijke kinderen
en werd daarvoor prompt verbannen naar Baskenland.
Gelukkig is zijn aanzien ondertussen al zo groot
dat de koning een knieval moet doen
naar aanleiding van het doopsel van zijn eerste échte zoon.
- Le. 2 In elk geval een écht bijzonder man, die Amandus
die terecht zijn plaats heeft
tussen de heiligen die we vandaag gedenken.
Een man die Gods woord uitdroeg als een bevrijdend woord.
Hij bracht in Vlaanderen de Schrift, Gods boek
en maakte zo een stukje chaos tot mensenland.

♪ TUSSENZANG

Die chaos schiep tot mensenland die mensen riep tot zinsverband
Hij schreef, ons tot bescherming, zijn handvest van ontferming,
Hij schreef ons vrij, met eigen hand.
Schrift die mensenoorsprong schrijft. Woord dat trouw blijft.

Dat boek waarin getekend staan gezichten, zielen, naam voor naam,
hun overslaande liefde hun overgaande liefde
hun weeën die niet overgaan.
Schrift dat mensendagen schrijft. Licht dat aanblijft.
Zijn onvergankelijk testament: dat Hij ons in de dood nog kent
de dagen van ons leven ten dode opgeschreven
ten eeuwig leven omgewend.
Schrift die mensentoeekomst schrijft. Naam die trouw blijft.

EVANGELIE

Mattheus 5, 1- 12a

- Pr. Toen Jezus de mensenmassa zag, ging hij de berg op.
Daar ging hij zitten met zijn leerlingen om zich heen.
Hij nam het woord en onderrichtte hen:
'Gelukkig wie nederig van hart zijn,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
Gelukkig de treurenden, want zij zullen getroost worden.
Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten.
Gelukkig wie honger en dorsten naar gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.
Gelukkig de barmhartigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.
Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien.
Gelukkig de vredestichters,
want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
Gelukkig zijn jullie wanneer ze je omwille van mij
uitschelden, vervolgen en van allerlei kwaad betichten.
Verheug je en juich, want je zult rijkelijk worden beloond in de hemel;
zo immers vervolgden ze vóór jullie de profeten.

🎵 ALLELUIA 7

TOELICHTING

VOORBEDEN

- Pr. Amandus lijkt wel een onuitputtelijke bron van inspiratie,
een levengevende bron die onze visie,
onze kijk op het leven kan genezen en bijsturen.
Laat ons vandaag even naar deze bron terugkeren
om hem, en alle heiligen,
onze zorgen en bekommernissen voor te leggen.
Behüte mich Gott...

- Le. 1 We willen bidden voor hen
– die naar het voorbeeld van de heiligen –
in hun dagelijks leven niet voorbijgaan
aan de hulpvragende ogen en handen van de medemens ;
dat zij blijven geloven dat een luisterend oor,
een bemoedigend woord
reeds wat licht kan brengen in de duisternis
- Le. 1 Laat ons bidden voor hen die geroepen zijn
het Woord van de Heer uit te dragen en te verkondigen
dat de woorden die ze spreken levend gevend mogen zijn
en getuigen dat Gods geest onder ons leeft
- Le. 1 We bidden voor de heiligen die wij bij name kunnen noemen,
maar ook voor de talloze onbekenden,
die in hun leven groots waren in het kleine
en zo lichtbakens blijven
om in hun voetsporen onze levensweg te gaan
- Le. 1 We bidden tenslotte ook voor de Heilige Amandus,
dat zijn leven een blijvende bron van inspiratie mag zijn
voor deze gelovende gemeenschap
en mensen troost en genezing vinden op zijn voorspraak.

Pr.

 INSTRUMENTALE MUZIEK

GEBED OVER DE GAVEN

Pr. Laten we samen bidden

Al. God onze Vader,
in het spoor van zovele Heiligen die ons zijn voorgegaan,
willen wij Jou vandaag opnieuw dankbaar gedenken,
het brood breken en de beker rondgeven.
Wij bidden dat dit eeuwenoude gebaar ons mag heiligen
zodat ook ons leven Jouw licht mag weerspiegelen,
niet alleen vandaag maar alle dagen van ons leven. Amen.

DANK- EN TAFELGEBED

*Verblijdt u alle volken, verblijdt u in de Heer.
Verblijdt u alle volken, en looft God altijd weer.*

- Pr. Vader, met dankbaarheid noemen we Jouw Naam,
omdat je ons altijd zorgend nabij bent geweest.
Doorheen profeten en heiligen hebben we Jouw licht ontdekt
en net als onze voorvaders mochten we voelen
hoe Jij schijnt vanuit het diepst onnoembare in onszelf.
- Al. Zichtbaar en tastbaar kwam je in ons midden:
doorheen eenzaamheid en stilte,
midden in het zoeken en steeds weer op weg zijn,
als een getuigend woord, verassend uit onze eigen mond,
in het wegnemen van blindheid
en van algemeen aanvaarde hardvochtigheid,

maar het meest nog
in het geven van vrijheid in Jouw naam,

Pr. Je toonde ons dat wij mensen 'méér' kunnen zijn,
dat we de vanzelfsprekendheid kunnen weerstaan,
de duivelse machten kunnen genezen.
Dat we naar Jouw beeld en gelijkenis geschapen zijn.

Al. We danken Jou
omdat je ons geroepen hebt om heilige mensen te worden,
mensen die Jouw huis op aarde willen bouwen,
mensen die in alle eerlijkheid
Jouw toren van rechtvaardigheid in onze ene hand kunnen houden
en de herdersstaf van zorgende nabijheid, in de andere.

Pr. Nooit hebben we dat duidelijker gezien
dan in Jezus van Nazareth,
inniger dan wie ook met Jou en ons verbonden.

Al. Een mens zoals wij, vol van kwetsbaarheid en hoop
en tegelijk zo uitdagend anders:
Hij leerde ons met aandacht en zorg te kijken,
te luisteren naar wat niet gezegd kon worden.
Zo werd Hij zelf een onuitputtelijke inspiratiebron
voor ontelbaar veel zoekers en twijfelaars
die zijn woorden dronken als kostbare wijn.

Pr. Samen met hen, profeten en heiligen,
en zoveel gewone, goede mensen in Zijn voetspoor
willen we daarom samen zingen:

*Heilig, heilig, heilig, geheiligd zij de Heer
De hemel en de aarde getuigen van zijn eer.*

*Heilig, heilig, heilig, de Naam van onze Heer
U loven alle machten, hosanna voor de Heer*

Pr. Jezus sprak met gezag, met woorden als nooit tevoren

Al. Een blijde boodschap was het
met woorden die zichzelf overstegen
woorden die een nieuwe wereld openden.
Liefde en genezing, trouw en verzet,...
het kreeg allemaal een nieuw perspectief
door de klank van zijn stem.

[rechtstaan]

Pr. Zijn testament leeft door tot op vandaag
in de tekenen van brood en wijn
merkstenen van die laatste avond van zijn leven
toen hij met zijn vrienden aan tafel ging.
Hij nam het brood, dankte en zegende u, God,
brak het brood en gaf het aan zijn vrienden met de woorden:
Neem en eet, dit is mijn Lichaam voor u.
Ook nam hij de beker met wijn, dankte u opnieuw,
reikte hem over aan zijn vrienden met de woorden:
neem en drink, dit is de beker met mijn bloed
van een nieuw en altijddurend verbond.
Het wordt voor u vergoten tot vergeving van de zonden.
Blijf dit doen om mij te gedenken.

*Verkondig alle volken, de daden van de Heer!
Verkondig alle volken, de daden van de Heer!*

- Pr. Dankbaar willen wij hem gedenken:
hoe hij in ons leven kwam
en aanwezig blijft tot op vandaag,
hoe hij lijden en dood doorstond en verrezen is
en zo onuitwisbaar tot heil en vrede is geworden.
- Al. Zo bidden wij vandaag om zijn inspiratie en creativiteit:
dat Zijn Geest mag komen over deze gaven en in ons leven:
dat Hij kracht wordt om op weg te gaan,
diepte in ons spreken en aandacht in ons luisteren,
zodat wij durven wandelen buiten de grenzen van onze leefwereld,
en ons bekleden met Jouw beloftevolle kleuren.
- Pr. Zo gaan wij in de voetsporen van de profeten en heiligen
zo bouwen wij verder aan Jouw Rijk
in deze kerkgemeenschap,
in verbondenheid met alle christenen,
en met alle mensen van goede wil.
In die verbondenheid bidden wij wekelijks hetzelfde gebed
overal ter wereld,
de woorden die Jezus zelf ons leerde:

🎵 **ONZE VADER**

VREDESWENS

- Pr. Vrede brengen, naar streken vol geweld,
het was de levensopdracht van Amandus.
Laat ons hier ook elkaar de vrede wensen,
een vrede die ons sterker maakt
om straks het geweld te kunnen weerstaan

NA DE COMMUNIE: UITDELEN VAN DE TIPS

🎵 **HOE VER TE GAAN?**

Oosterhuis / Oomen

1. Hoe ver te gaan? En of er wegen zijn? Nooit meer gebaande
Hoeveel paar voeten zijn zij? Twee, drieduizend.
2. Hoe ver te gaan? En of er wegen zijn? Nooit meer gebaande
Hoeveel paar voeten zijn zij? Twee, drieduizend.
3. Nog bijna slaven, vreemden voor elkaar. Kreupelen, blinden.
Maar met iets in hun hoofd dat stroomt en licht geeft.
4. De zon zal hen niet steken overdag. Bij nacht de maan niet.
Zij stoten zich aan stenen, niemand draagt hen.
5. Omdat zij willen leven als nog nooit angstig te moede
zijn zij gegaan met grote hinkstapsprongen
6. Niet hier hun vaderland en schaamteloos. Wagen zij alles.
Soms wordt woestijn oase waar zij komen.
7. Vrijheid ontkiemt in hen, gloeit aan, dooft uit,
zal weer ontvlammen. Zij blijven kinderen, zij worden groter.
8. Hun stoet is zonder einde en getal. Tel maar de sterren.
Zij weten van de stad met fundamenten.

ZENDING EN ZEGEN